

سوال های متن درس ششم - سجع و انواع آن (فنون ۱)

- ۱- آرایه سجع را تعریف کنید.
- ۲- سجع را در کلام چگونه می توان تشخیص داد؟
- ۳- منظور از ارکان سجع و سجع چیست؟
- ۴- سجع را در جمله های زیر بیابید.
- الف) همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال.
- ب) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع.
- ۵- سجع در چه متونی به کار می رود؟
- ۶- فایده سجع چیست؟
- ۷- مسجع چیست؟
- ۸- انواع سجع را با ذکر مثال توضیح دهید.
- ۹- ارزش موسیقایی کدام سجع از همه بیشتر است؟
- ۱۰- کاربرد سجع در شعر را با مثالی توضیح دهید.

پاسخ نامه سوال های متن - درس ششم (فنون ۱)

- ۱- یکسانی دو واژه در واج یا واج های پایانی و وزن یا هر دوی آنها.
 - ۲- سجع ها در پایان دو جمله بیایند مثل قافیه در پایان مصراع ها یا بیت ها.
 - ۳- کلمات دارای سجع، ارکان سجع است و آهنگ برخاسته از آنها سجع می باشد.
 - ۴- کمال - جمال / باطل - ضایع
 - ۵- نثر و شعر
 - ۶- ایجاد موسیقی در نثر / افزایش موسیقی در شعر
 - ۷- مسجع: نثر و شعری که سجع در آن به کار رود.
 - ۸- الف) سجع متوازی: یکسانی در وزن و واج های پایانی مانند: مال - U / سال - U / واج پایانی: ال
 - ب) سجع مطرف: هم وزن نیستند ولی واج پایانی یکسان است مانند: آ- / رند- U ب- / یا- / زا- / رند- U
 - پ) سجع متوازن: فقط هم وزن هستند مانند: عمر - U مال - U (هر دو هجای کشیده)
 - ۹- متوازی
 - ۱۰- در رفتن جان از بدن // گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن // دیدم که جانم می رود
- در این شعر، سعدی بیت را به چهار قسمت، تقسیم کرده است و در پایان سه قسمت واژه هایی را آورده که با هم سجع متوازی یا مطرف دارند. بدن و سخن: سجع متوازی / بدن و سخن و خویشتن: سجع مطرف